gemeente Opsterland

008657212

RAADSVOORSTEL

MET BESLUIT

Raadsvergadering	:	15 november 2021
Agendapunt	:	
Onderwerp	:	Het Veenweideprogramma 2021-2030 vast te stellen.
Portefeuillehouder	:	Anko Postma

Beetsterzwaag, 12 oktober 2021

Voorstel

1. Het Veenweideprogramma 2021-2030 'Foarút mei de Feangreiden' vast te stellen.

Inleiding

Met het Veenweideprogramma 2021-2030 ‘Foarút mei de Feangreiden’ (bijlage 1) wordt invulling gegeven aan de opdracht van het landelijke Veenplan om een Regionale Veenweidestrategie op te stellen. Het voorliggende Veenweideprogramma 2021-2030 is daarnaast een actualisatie van de Veenweidevisie 2015 en legt nieuwe accenten. De insteek van de verschillende overheden, provincie, Wetterskip en Veenweidegemeenten, is om de Veenweideopgave zoveel mogelijk als één overheid aan te pakken.

Beoogd effect en/of resultaat

Het belangrijkste doel voor het Friese Veenweidegebied is een toekomstbestendige en duurzame ontwikkeling van het Veenweidegebied.

Daarnaast zijn voor het Veenweideprogramma 2021-2030 vier doelstellingen geformuleerd:

1. De negatieve effecten van bodemdaling zijn verminderd, waarbij we streven naar gemiddeld 0,2 cm minder bodemdaling per jaar;
2. De uitstoot van broeikasgassen uit de veenbodem is in 2030 met 0,4 megaton CO_2-equivalenten (*CO_2-equivalent; een maat om aan te geven hoeveel het broeikasgas bijdraagt aan de opwarming van de aarde*) per jaar afgenomen;
3. De landbouw in het gebied heeft een duurzaam toekomstperspectief;
4. Het watersysteem is water robuust en klimaatbestendig ingericht.

Argumenten

1.1 De zienswijze van Opsterland op het ontwerp Veenweideprogramma is verwerkt in het definitieve programma.

De zeven veenweidegemeenten hebben bij het ontwerp Veenweideprogramma 2021-2030 een zienswijze ingediend, welke voor Opsterland is aangevuld met de zes moties van uw raad (bijlage 4). In bijlage 5 vindt u de reactie en verwijzing naar het Veenweideprogramma. Belangrijke aanvullingen zijn:

- Aandacht voor de gelijkwaardige samenwerking tussen overheden;
- Ruimte voor alternatieve verdienmodellen;
- Meer aandacht voor de funderingsproblematiek;
- Focus in de uitvoering op de gebieden met dikke veenpakketten.

Ondanks dat de belangen bij het veenweideprogramma sterk uiteen lopen, heeft het definitieve Veenweideprogramma na het verwerken van de zienswijzen voldoende balans. En komt daarmee tegemoet aan de verschillende belangen en wensen van de verschillende stakeholders in het gebied.

1.2 Het Veenweideprogramma 2021-2030 is inmiddels vastgesteld door AB Wetterskip Fryslân en PS provincie Fryslân.
Het Veenweideprogramma is op 25 mei 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân en op 26 mei 2021 door Provinciale Staten. Daarbij zijn diverse amendementen en moties aangenomen. De inhoud van het Veenweideprogramma is vervolgens nauwelijks gewijzigd. Volgens afspraak bieden de Veenweidegemeenten het Veenweideprogramma in de tweede helft van 2021 aan hun raden aan.

1.3 Niets doen is geen optie.
Veenafbraak en de effecten van bodemdaling zijn onomkeerbaar en van invloed op de inrichting en het gebruik van het gebied. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de gevolgen voor funderingen, natuur en de mogelijkheden het perspectief voor (agrarische) bedrijven in het gebied. Daar komt bij dat veenoxidatie gepaard gaat met uitstoot van broeikasgassen. Veenafbraak draagt zo bij aan klimaatopwarming. Daarom zetten Rijk en provincie in hun klimaataanpak ook in op CO_2-reductie in de veenweidegebieden. Het Rijk stelt voor reductiemaatregelen in de veenweidegebieden geld ter beschikking, dit biedt ook voor het Friese veenweidegebied nieuwe kansen.

Kanttekeningen
1.1 Zonder gezamenlijk veenweideprogramma is de samenwerking minder krachtig.
Het niet vaststellen van het Veenweideprogramma door gemeenten geeft onduidelijkheid over de positie en de doelstellingen van de gemeenten in het Veenweidedossier. Daarmee blijft de samenwerking de komende jaren versnipperd en wordt wellicht niet de slagkracht georganiseerd die dit dossier nodig heeft. Op dit moment wordt gewerkt aan een Samenwerkingsdocument, waarin de taken, rollen, inzet en verantwoordelijkheden van de overheden in het veenweidedossier wordt vastgelegd. Daarmee wordt de basis gelegd voor een constructieve meerjarige samenwerking.

1.2 Er zijn onvoldoende middelen beschikbaar voor de aanpak van het Veenweideprogramma.
De totale kosten voor het Veenweideprogramma 2021-2030 worden voorlopig geraamd op 550 miljoen euro. Hier staan middelen van Rijk, provincie en waterschap tegenover, maar deze zijn op dit moment niet voldoende om alle kosten te dekken. Omdat dit Veenweideprogramma meerdere doelen dient, wordt ook ingezet op medefinanciering vanuit andere doelen. Daarom wordt actief op zoek gegaan naar aanvullende middelen bij het Rijk, het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en andere Europese fondsen en private investeerders. Maatregelen in een gebied worden alleen genomen, wanneer er voldoende geld is om die uit te kunnen voeren.

Middelen
Op dit moment wordt er geen financiële bijdrage van de gemeente gevraagd.

SDG's
Met het Veenweideprogramma 2021-2030 wordt ingezet op vermindering van de bodemdaling, afname van de broeikasgassen, verduurzaming van de landbouw en een klimaatbestendig watersysteem. Dit ondersteunt de volgens global goals; SDG 2 (duurzame landbouw, SDG 12 (duurzame productie), SDG 13 (aanpak klimaatverandering) en SDG 15 (duurzaam gebruik ecosystemen en biodiversiteit).

Evaluatie
Het Veenweideprogramma heeft twee ijkmomenten, in 2022 en in 2026. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Bijlagen
1. Veenweideprogramma 2021-2030 'Foarút mei de Feangreiden' (0086203361).
2. Reactienota Veenweideprogramma 2021-2030 (0086203362).
3. Achtergronddocument Veenweideprogramma 2021-2030 (0086203363).
4. Zienswijze gemeente Opsterland op ontwerp Veenweideprogramma 2021-2030 (0086141574).
5. Reactie op ingediende zienswijzen veenweidegemeenten (0086203475).

Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden
Geen.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,	De burgemeester,
Marjan van der Weij	Ellen van Selm

Team	:	Samen Werken
Behandelend ambtenaar	:	Marieke Tiekink
Telefoonnummer	:	(0512) 386 569
Emailadres	:	Marieke.Tiekink@opsterland.nl

gemeente Opsterland

Ontwerp raadsbesluit

Raadsvergadering	**:**	15 november 2021
Agendapunt	**:**	
Onderwerp	**:**	Het Veenweideprogramma 2021-2030 vast te stellen.

De raad van de Gemeente Opsterland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.12 oktober 2021,

besluit:

1. Het Veenweideprogramma 2021-2030 'Foarút mei de Feangreiden' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 15 november 2021.

De griffier, De voorzitter,

Afke Zijlstra Ellen van Selm